

Beslissing OM n.a.v. oordeel 2017/LZA2/02

Samenvatting

In deze zaak bleek uit geavanceerd echoscopisch onderzoek dat het ongeboren kind leed aan ernstige microcefalie¹. Tevens is aanvullend onderzoek verricht bestaande uit een foetale MRI, serologisch onderzoek naar doorgemaakte infecties en een vruchtwaterpunctie voor onderzoek naar intra-uteriene infecties. Uit de onderzoeken bleek dat sprake was van ernstige cerebrale schade bij het kind op basis van een foetale Zika virus infectie.

Er was een zeer sombere prognose, de postnatale levensduur was afhankelijk van de situatie. Vanwege de zinloosheid van medisch handelen zou bij dit kind post partum geen behandeling worden gestart. Bij een premature partus en in leven blijven van het kind was de levensverwachting hooguit enkele dagen. Bij een à terme partus zou de hersenschade niet primair lethaal zijn maar zou het kind waarschijnlijk niet zelfstandig kunnen drinken en komen te overlijden omdat geen sondevoeding gestart zal worden. Een ander reëel scenario zou zijn dat het kind ernstige convulsies zou ontwikkelen met onbehandelbare apneu's met overlijden tot gevolg.

Bij een zwangerschapsduur van 32 weken en 5 wegen werd de foeticide toegepast door middel van een intracardiale injectie, waarna het kind is overleden.

Oordeel Beoordelingscommissie LZA/LP

De Beoordelingscommissie is tot het oordeel gekomen dat aan alle zorgvuldigheidseisen is voldaan.

De Beoordelingscommissie overweegt dat de gestelde diagnose en prognose van zodanige aard was, dat een medische behandeling na de geboorte zinloos werd geacht. Het betrof een aandoening die, indien tot afbreking zou worden besloten, in categorie 2 valt. De Beoordelingscommissie stelt vast dat de verrichte onderzoeken (prenataal, virologisch en postmortaal) de aard en uitgebreidheid van de gestelde diagnose, namelijk ernstige cerebrale schade ten gevolge van een Zika virus infectie, hebben bevestigd. De onderzoeken zijn tevens een belangrijke ondersteuning voor de gestelde prognose.

Op basis van de door de arts gegeven informatie oordeelt de Beoordelingscommissie dat er sprake was van te voorzien uitzichtloos lijden bij het kind, bestaande uit een zeer ernstige psychomotore retardatie, een zeer ernstige verstandelijke beperking, ernstige visusstoornissen en een zeer ernstige cerebrale parese² met ernstige epilepsie. Het kind zou niet of over beperkte communicatiemogelijkheden

¹ een afwijking van het centrale zenuwstelsel waarbij de schedelomvang te klein is. De hersenen ontwikkelen zich hierdoor niet goed waardoor de schedel te klein blijft, vaak is er sprake van een verstandelijke beperking.

² Een cerebrale parese is een aandoening waarbij kinderen moeite hebben met bewegen als gevolg van een hersenbeschadiging die ontstaan is voor het eerste levensjaar.

beschikken, niet zelfredzaam zijn en mogelijk respiratoire problemen en voedings- en slikstoornissen ontwikkelen. Er waren geen behandelmogelijkheden –antenataal noch postnataal- om de prognose te kunnen verbeteren. Al deze beperkingen zouden leiden tot een sterk verminderde levensverwachting. Postnatale zorg zou geen wezenlijk ander perspectief bieden.

Voorts constateerde de Beoordelingscommissie dat de moeder en haar partner volledig op de hoogte zijn gebracht en uitgebreid zijn voorgelicht, ook over het alternatief van het uitdragen van de zwangerschap. De moeder en haar partner hebben uitdrukkelijk verzocht de zwangerschap te beëindigen wegens psychisch lijden onder de situatie.

De Beoordelingscommissie overweegt dat het verzoek tot afbreking driemaal is besproken in een multidisciplinair overlegteam. Twee keer in het eigen medisch centrum en één keer buiten de eigen regio in het kader van een second opinion.

Tenslotte constateert de Beoordelingscommissie dat de afbreking van de zwangerschap medisch zorgvuldig is uitgevoerd.

Beoordeling Openbaar Ministerie

Het College heeft in deze zaak niet het handelen van de meldende arts (en tevens hoofdbehandelaar) getoetst maar het handelen van de arts die de foeticide verricht heeft. De uitvoering was immers overgedragen aan deze arts.

Het College is van oordeel dat de arts geen strafrechtelijk verwijt te maken valt. De arts kon ook in redelijkheid tot de overtuiging komen dat de ongeborene een aandoening of combinatie van aandoeningen had die van zodanig aard was, dat na de geboorte zou worden afgezien van een medische behandeling, omdat medisch ingrijpen naar heersend medische ingrijpen zinloos zou zijn. De arts kon daarbij ook tot de overtuiging komen dat bij de ongeborene sprake was van te voorzien uitzichtloos lijden.

Beslissing

Nu de arts geen strafrechtelijk verwijt valt te maken omdat sprake is van overmacht, heeft het College de zaak, nadat ook de Minister hiermee had ingestemd, onvoorwaardelijk geseponeerd.